

Ta Giúp Gì Được Ai

Mỗi khi tôi nhìn những học trò của mình và thấy họ bị vướng mắc trong những hoàn cảnh khó khăn của cuộc sống, là một vị thầy, tôi cảm thấy mình có trách nhiệm giúp họ thoát ra và tiến bước trên con đường tu học. Nhưng rồi tôi khám phá rằng, cũng giống như một người mẹ không cánh tay đứng nhìn đứa con mình bị chết đuối, tôi chỉ có thể cảm thấy thương xót mà thôi. Thật ra tôi không có quyền lực gì để cứu vớt được ai hết.

Khi còn là một tu sĩ trẻ và đầy lý tưởng, tôi nghĩ rằng mình có thể mọc ngàn tay để giúp đời, mặc dù trong giáo pháp có cho một hình ảnh về một người mẹ không cánh tay. Nhưng tôi nghĩ, "Tỷ dụ ấy sẽ không thể nào áp dụng cho tôi được! Tôi có thể trở thành một siêu nhân. Tôi có thể mọc ngàn tay để cứu vớt mọi người." Nhưng bây giờ thì tôi đã hiểu được chân lý sâu xa của tỷ dụ ấy. Mỗi người có một cuộc sống riêng. Cuộc sống của ta là cuộc sống của riêng chính ta. Không ai có thể giải thoát ta ra khỏi hoàn cảnh của mình được hết. Hãy tin tôi đi! Tôi đã từng gắng hết sức mình để giúp người khác thoát ra những vướng mắc và khổ đau của họ, và đôi khi chỉ làm cho vấn đề rắc rối thêm mà thôi.

Những khi có một ai đang gặp khó khăn, nếu họ chọn mang một đôi giày tây bóng láng và bước đi trên một con dốc đóng băng trơn trượt, thì chuyện ta có thể làm là cầu nguyện cho họ. Mang giày đế bằng da đi trên băng đá thì chuyện trượt ngã là điều không tránh được. Họ có thể đứng lên rồi lại trượt ngã, tuột sâu hơn xuống con dốc của khổ đau. Tôi thấy có những trường hợp là như vậy, và không có một cách nào khác hơn được. Người ấy đã nhất định tự chọn cho mình một hoàn cảnh ấy, và họ bằng lòng và vui được như thế, điều mà ta có thể làm là có tình thương đối với họ. Nếu như ta trách móc và chỉ cho họ thấy những quyết định của họ sẽ dẫn đến khổ đau, tôi nghĩ cũng giống như ta đi xoa muối vào vết thương thôi. Nó chỉ tạo thêm cho họ những sự căng thẳng. Họ có thể tự bảo rằng, "Tôi đâu có vấn đề gì đâu, tôi rất hạnh phúc với sự chọn lựa của tôi. Tại sao tôi phải đi lắng nghe những lời phê phán, chỉ trích của kẻ khác, trong khi tôi thấy mình đang có hạnh phúc?" Thật ra thì tôi nghĩ chúng ta có thể tránh những sự căng thẳng không cần thiết ấy. Nếu tôi có thể làm được gì để giúp người ấy, thì đó là chăm sóc cho họ bằng cách phóng tâm từ và sự cầu nguyện của mình.

Là một vị thầy, tôi hy vọng những người học trò của mình sẽ thấy và hiểu được điều này. *Một người học trò nên theo dõi và quan sát sự thực tập của thầy mình.* Ta học những điều ấy từ thầy mình và rồi mang chúng áp dụng vào cuộc sống của chính ta. Trong giáo pháp của Phật thì mỗi người phải tự mình thực tập và tự mình giải thoát, chứ không một ai có thể làm được việc ấy cho ta, dầu họ có quyền năng đến đâu.

Ngoài vấn đề truyền dạy ra, tôi không có một tiếp xúc cá nhân nào với các học trò của tôi. Tôi để dành thì giờ của mình để ngồi trên toạ cụ thực tập, và cầu nguyện cho tất cả mọi người, nhất là những ai có liên hệ trực tiếp với tôi. Và khi tôi làm những việc khác cũng chỉ là để thể hiện một nguyện ước đó thôi. Tôi hy vọng rằng phương pháp của tôi sẽ giúp được sâu sắc cho các học trò của mình hơn, thay vì là đi chơi với họ đến các quán ăn, tham gia vào các cuộc vui, hoặc là hướng dẫn họ qua những tiến trình tâm lý vô cùng tận. Nếu như ta cứ đi theo một tiến trình mà không có một nơi chấm dứt, thì nó sẽ mang lại ích lợi gì? Điều mà chúng ta có thể làm là ngồi xuống thực tập trên toạ cụ của mình, và nó sẽ giúp ta chấm dứt hết tất cả.

I Can't Save You
Dzigar Kongtrul Rinpoche
Nguyễn Duy Nhiên phỏng dịch